

Prosjekt Regelverk og tilsynsmetodikk for Taubane, Park og Tivoli (TPT-prosjektet)

Delrapport 4

Tilsynsmetodikk, vedtatt av styringsgruppa 15.10. 2015

Innhold

0	Sammendrag	3
1	Innledning	4
	1.1 Delprosjekt tilsynsmetodikk.....	4
	1.2 Mandat	4
	1.3 Bakgrunn.....	4
2	Den overordnede tilsynsstrategien i SJT	5
	2.1 Overordnet mål for gjennomføring av tilsyn i SJT	5
	2.2 Overordnet strategi i SJT for å oppnå målet.....	5
3	Forhold av betydning for tilsynsmetodikken i TPT	5
	3.1 Mange aktører – små virksomheter	5
	3.2 Risiko	5
	3.3 Krav om driftstillatelse	6
	3.4 Krav om sikkerhetsstyringssystem	6
	3.5 Krav om sertifisert driftsleder	6
	3.6 Krav om bruk av kontrollorganer mv.....	6
	3.7 Interne forhold i SJT.....	6
	3.8 Ansvarlige bransjeorganisasjoner og et godt samarbeid.....	7
4	Driftstillatelser	7
	4.1 Grunnlaget for å utstede driftstillatelser	7
	4.2 Førstegangstilsyn.....	7
5	Det løpende tilsynet – tilsynsformer og oppfølging	8
	5.1 Stedlig tilsyn	8
	5.1.1 Systemgjennomgang.....	8
	5.1.2 Gjennomgang av registreringer	9
	5.1.3 Operative stikkprøver	9
	5.2 Dokumentgjennomgang.....	9
	5.3 Ledelsesmøte	9
	5.4 Andre tilsynsformer.....	9
	5.5 Avvik og oppfølging.....	10
	5.6 Vurdering av overensstemmelse med regelverket og eventuelt utstedelse av pålegg	10
	5.7 Bemanning av tilsyn	10
6	Prioriteringsmodell for utvelgelse av virksomheter det skal føres tilsyn med	11
	6.1 Overordnet modell	11
	6.2 Fleksibel modell	12
	6.3 Risikofaktorer knyttet til de ulike typer baner/innretninger.....	12
	6.4 Risikofaktorer knyttet til den enkelte virksomhet.....	13
	6.5 Hvordan bruke modellen i praksis	15
	6.6 Valg av tilsynsform	15
	Vedlegg 1 – Risikovurdering av de foreslåtte endringene	16

0 Sammendrag

Rapporten beskriver en overordnet tenkning knyttet til hvordan tilsyn med taubaner og tivoliinnretninger kan innrettes, aktuelle tilsynsformer, innholdet i de ulike tilsynsformer og en modell for prioritering av tilsyn. Det er tatt utgangspunkt i mål gitt av departementet om at virksomhetene skal etterleve regelverket for de ulike tilsynsområdene og at SJTs bidrag til dette for taubaner og tivoliinnretninger er gjennom tilsyn og veiledning.

Det kartleggingsarbeidet og evalueringsarbeidet som er beskrevet i TPT-prosjektets delrapport 1 og 2 er lagt til grunn for arbeidet. Her fremgår det blant annet at det skal utarbeides en systematikk for utvelgelse av tilsynsobjekter som opprettholder dagens sikkerhetsnivå. Det ligger som en premiss at systematikken må sikre at utvelgelsen av tilsynsobjekter skjer ut fra den risiko virksomheten medfører, fremfor faste, årlige tilsyn med alle virksomheter. Samtidig må alle virksomheter over en gitt tidsperiode være omfattet av et minimum av tilsyn.

Hovedtrekkene i forslaget til ny tilsynsmetodikk er:

Det er viktig at tilsynsmetodikken bygger på de rammebetingelser som gjelder for vår virksomhet. I tillegg til sikkerhet vil dette omfatte blant annet arbeidsmiljø, kompetanseutvikling, likebehandling, forsvarlig saksbehandling og at tilsynet er kostnadseffektivt. Overgangen fra at tilsynet har vært drevet i privat regi, og til at det nå drives i statlig regi nødvendiggjør en del endringer. Tilsynet har ikke adgang til å planlegge med bruk av overtid for å få gjennomført alle tilsyn. Tilsynet har heller ikke adgang til å kompensere reisetid med utbetalinger, men reisetiden må kompenseres i form av avspasering av opparbeidet reisetid. Dette innebærer at den samlede reisevirksomheten må reduseres.

Det er behov for å bruke mer intern kapasitet på saksbehandling og kompetanseutvikling for blant annet å sikre en forsvarlig saksbehandling og likebehandling av virksomhetene. I tillegg er det behov for en mer samordnet planlegging av tilsynene for å sikre at tilsynsvirksomheten er ressurs- og kostnadseffektiv. Samtidig er det nødvendig å bruke mer kapasitet på oppfølging av pålegg og avvik for å sikre at virksomhetene følger opp gjennomførte tilsyn på en tilstrekkelig måte.

Det foreligger ikke signaler som tilsier en økning av ressursene fremover. Disse rammebetingelser gjør at det innenfor dagens ressursrammer ikke er mulig å opprettholde en tilsynsmetodikk der nær alle taubaner og fornøyelsesinnretninger undergis et stedlig tilsyn hvert år.

I tildelingsbrevet fra Samferdselsdepartementet for 2012 er det gitt føringer om en omlegging til en mer moderne tilsynsmetodikk. I rapporten fra evaluering av regelverk og tilsynsmetodikk er dette vurdert slik at ny tilsynsmetodikk må ta utgangspunkt i en risikobasert utvelgelse av tilsynsobjektene.

Statens jernbanetilsyn vil derfor utvikle en tilsynsmetodikk der basis for årlige tilsynsplaner blir en risikovurdering, og der virksomheter som driver taubaner eller fornøyelsesinnretning vurderes og prioriteres for tilsyn ut fra den risiko virksomheten medfører.

Etter at det på denne bakgrunn er valgt ut hvilke virksomheter som skal føres tilsyn med, vurderes det og avgjøres hvilken tilsynsform som skal velges for de ulike virksomhetene. Tilsynsformene kan være stedlig tilsyn, ledelsesmøter, tilsynsmøter, egenevaluering, dokumentgjennomgang eller andre tilsynsformer som måtte være hensiktsmessig i det enkelte tilfellet.

Tilsynsmetodikken skal i større grad enn tidligere basere seg på at virksomhetene skal ha et sikkerhetsstyringssystem for å styre sikkerheten. For virksomheter med flere taubaner eller fornøyelsesinnretninger og som har et felles sikkerhetsstyringssystem vil et representativt utvalg av

taubanene eller fornøyelsesinnretningene være tilstrekkelig til å fastslå om den aktuelle virksomheten driver innenfor lov- og forskriftskrav.

Rapporten foreslår å benytte samme risikobaserte systematikk for utvelgelse av tilsynsobjekter for tilsynet på både taubaneområdet og på park- og tivoliområdet

Forslagene i rapporten vil medføre en reduksjon i antallet tilsyn.

1 Innledning

1.1 Delprosjekt tilsynsmetodikk

Tilsynsmetodikk inngår som ett av flere delprosjekt i TPT-prosjektet. TPT-prosjektet omfatter regelverk, tilsynsmetodikk og gebyrstruktur.

Med tilsyn forstås i denne rapporten alle aktiviteter som inngår i Statens jernbanetilsyns oppfølging av at virksomheter har driftstillatelse og at virksomhetene driver i samsvar med lovgivningen og forutsetningene i driftstillatelsen. Tilsyn vil innebære aktiviteter som gjelder alle virksomheter, men også omfatte en nærmere oppfølging av enkeltvirksomheter ut fra en årlig risikovurdering. Tilsynsmetodikken har som formål å fastlegge prinsippene for hvordan den årlige risikovurderingen skal foretas, og for hvilke tilsynsformer som skal benyttes overfor den enkelte virksomhet.

1.2 Mandat

Av delrapport 2 Evaluering av tilsynsmetodikk, følger at en del av mandatet for ny tilsynsmetodikk er:

"Det må utarbeides en systematikk for utvelgelse av tilsynsobjekter som opprettholder dagens sikkerhetsnivå. Herunder må det utarbeides en metode for å vurdere risikoen ved drift av taubaner og park- og tivoliinnretninger. Systematikken må sikre at utvelgelsen av tilsynsobjekter skjer ut fra den risiko virksomheten medfører, fremfor faste, årlige tilsyn med alle virksomheter. Samtidig må alle virksomheter over en gitt tidsperiode være omfattet av et minimum av tilsyn."

1.3 Bakgrunn

Statens jernbanetilsyn overtok fra 01.01.2012 ansvaret for å føre tilsyn med taubaner og fornøyelsesinnretninger. Denne tilsynsvirksomheten var inntil 01.01.2012 en del av virksomheten til Det Norske Veritas. I forbindelse med overgangen gav Samferdselsdepartementet en del føringer, og i tildelingsbrevet til Statens jernbanetilsyn for 2012 heter det blant annet:

"Det er eit mål i 2012 å gjennomføra eit føremålstenleg og effektivt tilsyn med desse nye områda, og å utvikla og leggja om til ein meir moderne tilsynsmetodikk i åra framover."

Overgangen til innlemmelse av virksomheten i statlig virksomhet medfører en del andre endringer i form av blant annet føringer for bruk av overtid og kompensering av reisetid, samt utvidede krav til etterlevelse av saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven

Behov for IT-verktøy vil bli vurdert og tatt stilling til i forbindelse med implementering av nytt regelverk og tilsynsmetodikk. Når det gjelder ressurser til gjennomføring av tilsyn for øvrig, legges det som et utgangspunkt til grunn en ressurstilgang tilsvarende dagens.

Rapporten beskriver de temaene TPT- prosjektet har behandlet og den tilsynsmetodikk tilsynet har kommet frem til.

2 Den overordnede tilsynsstrategien i SJT

2.1 Overordnet mål for gjennomføring av tilsyn i SJT

"Tilsyn skal utøves for å sikre ivaretagelse av krav om sikkerhet, sunn konkurranse og like vilkår, samt passasjerers rettigheter."

På taubane- og park- og tivoliområdet omfattes ikke tilsynet konkurransevilkår eller passasjerrettigheter.

2.2 Overordnet strategi i SJT for å oppnå målet

- Risikobasert prioritering av tilsyn
- Vektlegging av systemfokusering, ledelsens involvering samt virksomhetenes etablering og etterlevelse av egne bestemmelser.
- Harmonisering av tilsyn mot andre relevante myndigheter
- Tilpasning av tilsynsform til den aktuelle problemstillingen
- Tydelig og effektiv reaksjon for å sikre at avvik rettes og gjentakelse forhindres
- Forbedring av regelverket og egen utøvelse av tilsyn basert på erfaring fra gjennomføring av tilsyn

3 Forhold av betydning for tilsynsmetodikken i TPT

3.1 Mange aktører – små virksomheter

Kartleggingsrapporten i TPT-prosjektet beskriver godt antall taubaner/fornøyelsesinnretninger, antall eiere og geografisk spredning. Det er ca. 800 taubaner fordelt på ca. 400 konsesjonshavere og nesten like mange fornøyelsesinnretninger fordelt på ca. 260 eiere. Det er mange små organisasjoner som drifter kun 1 eller 2 enheter. Virksomhetene er spredd over hele landet mens TPT er lokalisert i Trondheim.

3.2 Risiko

Hensikten med å føre tilsyn er å bidra til at virksomhetene selv gjennom sine egne sikkerhetsstyringssystemer etterlever de lover og forskrifter som regulerer sikkerheten. Det er viktig å presisere at hensikten med tilsyn eller tilsynsmetodikk ikke er å fjerne all risiko ved virksomheter som driver taubaner eller fornøyelsesinnretninger, men å minimere risikoen til et akseptabelt nivå. Ansvaret for en drift der risikoen er innenfor akseptable rammer, ligger først og fremst hos virksomheten selv. Tiltak for å redusere risiko må vurderes opp mot hvilken nytteverdi tiltakene har i forhold til hvilke kostnader de representerer. Dette betyr at det alltid vil finnes en restrisiko tross virksomhetenes igangsatte tiltak og det tilsyn som utøves. Den enkelte virksomhet vil til enhver tid måtte vurdere egen virksomhets risikobilde, og Statens jernbanetilsyn vil til enhver tid måtte vurdere om det tilsynet som utøves gir et tilstrekkelig bidrag til virksomhetenes etterlevelse av regelverket.

Kartleggingsrapporten beskriver spenn i teknologisk kompleksitet og risikopotensiale samt utfordringen med manglende dokumentasjon, spesielt for eldre baner. Hendelsesstatistikk og erfaring fra stedlig tilsyn viser også at mye av risikoen kan knyttes til lokale driftsforhold, til mangel på tilfredsstillende driftsrutiner og kompetanse.

3.3 Krav om driftstillatelse

Taubaner har i dag konsesjon. Denne gis av Fylkesmannen og er tidsbegrenset. Driftstillatelsen – tillatelse til å drive taubane – som utstedes av SJT, hviler på at taubanen har konsesjon og tillatelsen får den samme tidsbegrensningen som konsesjonen har. I utkast til nytt regelverk vurderes det foreslått å fjerne konsesjonsordningen for taubaner (og ordningen om tillatelse til drift for kabelbaner), men beholde ordningen med driftstillatelse. Det vurderes i forskriftskastet lagt opp til at driftstillatelser for taubaner heretter skal gis uten tidsbegrensning.

Fornøyelsesinnretninger har i dag ikke driftstillatelse, de gis en årlig sikkerhetsmessig godkjenning. Ordningen med den sikkerhetsmessige godkjenningen vurderes foreslått fjernet i utkast til nytt regelverk. I stedet vurderes innført en ordning med driftstillatelse også for fornøyelsesinnretninger. På samme måte som for taubaner, vurderes det lagt opp til å utstede driftstillatelser for fornøyelsesinnretninger uten tidsbegrensning.

3.4 Krav om sikkerhetsstyringssystem

Regelverket legger ansvaret for sikker drift på den som har driftstillatelsen. For å sannsynliggjøre sikker drift, vurderes det krav om at den som har driftstillatelse skal ha et sikkerhetsstyringssystem. Det vurderes lagt opp til at systemet skal være tilpasset arten og omfanget av den aktuelle virksomheten og skal inneholde de bestemmelser som er nødvendige for å ha kontroll med de risikoer som er forbundet med virksomheten. I forslag til nye forskrifter vurderes det å sette minimumskrav til innholdet i systemet..

3.5 Krav om sertifisert driftsleder

Eksisterende regelverk har krav om sertifisert driftsleder på taubaner. Det er tilsynet som setter kompetansekrav og gjennomfører sertifisering. Denne ordningen vurderes videreført i utkast til nytt regelverk. Dette sikrer en minimumskompetanse på driftslederne. Når det gjelder fornøyelsesinnretninger, vurderes det lagt opp til at tilsynet kan stille krav om sertifisering av driftsleder også for disse, men det legges ikke opp til å prioritere etablering av en slik ordning for fornøyelsesinnretninger på kort sikt.

3.6 Krav om bruk av kontrollorganer mv.

Kontrollorganer benyttes delvis for å sikre kompetanse og delvis for å sikre uavhengighet der dette er av betydning. I forslag til ny taubaneforskrift og ny tivolforskrift tas det sikte på å sette krav til bruk av kontrollorganer/inspeksjonsorganer. For øvrig vurderes det lagt opp til at styringssystemet skal omfatte krav til kompetanse for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten. Det vurderes således lagt opp til at virksomheten selv må identifisere kompetansebehovet og identifisere når det er behov for bruk av kontrollorganer/inspeksjonsorganer ut over det som forskriftene konkret fastsetter.

3.7 Interne forhold i SJT

Det er viktig at tilsynsmetodikken bygger på de rammebetingelser som gjelder for vår virksomhet. Selv om sikkerheten vil være det sentrale hensyn, vil det i tillegg være nødvendig at metodikken også er realistisk gjennomførbar, særlig i forhold til ressurser. Tilsynsmetodikken må derfor være slik innrettet at vi innenfor de gjeldende ressursrammer både kan ivareta arbeidsmiljøet for tilsynets ansatte og

rettssikkerheten overfor virksomhetene. Det må settes av ressurser tilstrekkelig til blant annet opplæring av nyansatte, vedlikehold av kompetansen og kollegial støtte ved utfordrende vurderingstema ved gjennomføring av tilsyn.

For rettssikkerheten hos virksomhetene er det viktig at det brukes nødvendige ressurser på en forsvarlig saksbehandling, herunder også likebehandling av virksomhetene.

Så vel for SJT som tilsynsorgan og for virksomhetene er det viktig at tilsynet er kostnadseffektivt, og SJT vil etterstrebe å gjennomføre tilsyn med utgangspunkt i den risiko virksomhetene medfører, følge opp de forhold som er av mest vesentlig betydning for sikkerheten, og i den form som vurderes å gi størst effekt.

3.8 Ansvarlige bransjeorganisasjoner og et godt samarbeid

Sikkerhet er en viktig faktor for at publikum skal ha tillit til de produktene taubanebransjen og park- og tivolibransjen tilbyr og lever av. Bransjeorganisasjonene forventes derfor å ha sikkerhet høyt på sin dagsorden. Et viktig bidrag fra foreningene til medlemmene er formidling av hvilke krav myndighetene setter til sikkerhet og veiledning knyttet til hvordan sikkerhetskrav kan oppfylles. Tilrettelegging slik at medlemmene på en enkel måte kan følge opp sitt eget sikkerhetsarbeid er også naturlige oppgaver for bransjeorganisasjonene. Det legges opp til et godt samarbeid med bransjeorganisasjonene når det gjelder formidling knyttet til sikkerhetsarbeid.

4 Driftstillatelser

4.1 Grunnlaget for å utstede driftstillatelser

Den som har ansvaret for taubanen eller tivoliinnretningen – virksomheten – skal ha driftstillatelse. Driftstillatelsen gis for den enkelte taubane/innretning. En virksomhet som driver for eksempel en stor fornøyelsespark, vil ha en driftstillatelse for hver enkelt innretning. Det er en stor variasjon i kompleksiteten innenfor de ulike taubaner og de ulike fornøyelsesinnretninger. Det legges likevel noen felles kriterier til grunn for å kunne gi driftstillatelse.

Driftstillatelsen vil være basert på at det er sannsynliggjort at taubanen/fornøyelsesinnretningen er sikkerhetsmessig tilfredsstillende konstruert og bygget/produsert. I tillegg må virksomheten gjennom et sikkerhetsstyringssystem og en organisasjon, begge tilpasset virksomhetens art, sannsynliggjøre at driften kan foregå sikkerhetsmessig forsvarlig. Dette vil i praksis si at det må foreligge tilfredsstillende teknisk dokumentasjon i tråd med relevante standarder, nødvendige driftsprosedyrer, eventuelt beredskapsprosedyrer, og en driftsorganisasjon med tilfredsstillende kompetanse.

Det foreslås at driftstillatelse gis på bakgrunn av gjennomgått dokumentasjon. Dokumentgjennomgangen må både sikre at tilfredsstillende teknisk dokumentasjon foreligger og sikre at sikkerhetsstyringssystemet omfatter det det skal i henhold til forskriftskravene. Hvorvidt det også skal gjennomføres et stedlig "førstegangstilsyn" før taubanen/fornøyelsesinnretningen kan tas i bruk, vil bero på en risikovurdering.

4.2 Førstegangstilsyn

Som utgangspunkt settes det ikke et absolutt krav til at det foretas stedlig tilsyn i forbindelse med utstedelse av driftstillatelse. Det må imidlertid gjøres en konkret vurdering av virksomheten, og dersom virksomheten vurderes å medføre en særlig risiko kan det i driftstillatelsen settes krav til at stedlig tilsyn skal gjennomføres før drift kan igangsettes. Dersom det i forbindelse med vurderingen av om driftstillatelse skal gis, besluttes at et stedlig førstegangstilsyn skal gjennomføres, vil dette følge prinsippene og fremgangsmåten for stedlig

tilsyn i kapittel 5, punkt 5.1. Hovedvekten legges på verifikasjon av sikkerhetsstyringssystemet på stikkprøvebasis.

5 Det løpende tilsynet – tilsynsformer og oppfølging

Formålet med det løpende tilsynet er å sikre at forutsetningene for å inneha driftstillatelsen stadig er tilstede. Tilsynet har lagt vekt på at det etableres tilsynsformer som både ivaretar de positive sikkerhetsmessige erfaringene fra dagens tilsyn med taubaner og fornøyelsesinnretninger, men som også tydeliggjør en del elementer som er sentrale i tilsynets overordnede strategi. Det vil i utgangspunktet planlegges med tre ulike former for tilsyn:

- Stedlige tilsyn
- Dokumentgjennomganger
- Ledelsesmøter

Hva som ligger i begrepene stedlige tilsyn, dokumentgjennomganger og ledelsesmøter er nærmere beskrevet i pkt. 5.1-5.3 nedenfor.

Tilsynet vil imidlertid benytte den tilsynsform som til enhver tid og i hvert enkelt tilfelle er mest hensiktsmessig, og det vil derfor kunne være aktuelt å benytte andre tilsynsformer. Eksempler kan være egevaluering og tilsynsmøter, se pkt. 5.4 nedenfor.

En viktig del av tilsynet vil også være veiledning for å sikre at virksomhetene har forstått regelverket. For at tilsynet skal fremstå som forutsigbart og ha transparente prosesser, er det behov for klar kommunikasjon både når det gjelder hva regelverket innebærer for den enkelte og klar kommunikasjon når det gjelder hvordan prosessene der den enkelte møter tilsynet, er lagt opp. Dette gjelder spesielt søknadsprosessene og gjennomføring av tilsyn.

Tilsyn som gjennomføres vil ha som formål å påse at virksomheten drives i tråd med regelverket. Tilsyn kan resultere i pålegg om å rette opp identifiserte avvik.

5.1 Stedlig tilsyn

Stedlig tilsyn vil i hovedsak bestå av:

- Systemgjennomgang
- Gjennomgang av registreringer
- Operative stikkprøver

5.1.1 Systemgjennomgang

Formålet med systemgjennomgangen er å vurdere om dokumentasjonen av sikkerhetsstyringssystemet oppfyller de krav som stilles i forskriftene og dekker de områder som er vesentlige for å ha kontroll med risiko ved den enkelte taubane eller fornøyelsesinnretning.

Det skal som hovedregel foretas en gjennomgang av beskrivelsene av sikkerhetsstyringssystemet eller deler av disse som en forberedende aktivitet til det stedlige tilsynet før man reiser ut.

5.1.2 Gjennomgang av registreringer

Gjennomgang av registreringer betyr her en gjennomgang av den delen av styringssystemet som omfatter dokumentasjon av at styringssystemet etterleveres. En slik gjennomgang vil være stikkprøvebasert. Registreringer som bør gjennomgås kan f.eks. være dokumentasjon av at kontroller, inspeksjoner, redningsøvelser og vedlikehold, er gjennomført. Andre eksempler på registreringer som det kan være aktuelt å gå gjennom er dokumentasjon som viser uhellsregistreringer og oppfyllelse av kompetansekrav.

5.1.3 Operative stikkprøver

I de tilfeller der tilsynet gjennomføres stedlig, vil det omfatte en kontroll i selve taubaneanlegget eller av fornøyelsesinnretningen. Tilsynet skal ikke dublere den kontrollen som utføres av den som har driftstillatelse eller av benyttede kontrollorganer/inspeksjonsorganer, men skal på stikkprøvebasis sjekke at det vedlikehold og de utskiftninger som styringssystemet legger opp til og som er kvittert ut, er gjennomført. At kontrollen gjennomføres på stikkprøvebasis vil både innebære at det velges ut et representativt utvalg av en virksomhets taubaner/innretninger og at det ved disse taubaner/innretninger tas stikkprøver av driftsmessige forhold. I tillegg oppnås et helhetsinntrykk av driften, ved å sammenholde de tekniske funnene med styringssystemet og informasjonen man kan hente fra det operative personellet. Av særlig viktighet er det å føre tilsyn med at de sikkerhetsmessig mest viktige funksjoner er virksomme, samt at personellet i nødvendig grad er i stand til å håndtere en utilsiktet stans eller andre hendelser. Utstyr og opplæring innen redning og evakuering er viktige elementer. På stikkprøvebasis vil den operative kontrollen også sjekke at øvrige driftsmessige forhold er i tråd med bestemmelsene i regelverket.

5.2 Dokumentgjennomgang

Dokumentgjennomgang vil være en gjennomgang av hele eller deler av virksomhetens sikkerhetsstyringssystem for å vurdere om sikkerhetsstyringssystemet oppfyller forskriftskravene. En dokumentgjennomgang kan foretas overfor en enkelt virksomhet, eller overfor flere. For eksempel kan det sendes ut pålegg til samtlige virksomheter som har driftstillatelse for taubane og be om å få tilsendt deres bestemmelser om kompetanse og opplæring for å verifisere at det er fastsatt kompetansekrav og sørget for oppfyllelse av kompetansekrav for funksjoner/personer som har oppgaver av betydning for sikkerheten.

5.3 Ledelsesmøte

Ledelsesmøter vil være direktørens møte med en eller flere virksomheter. Et ledelsesmøte vil ha som hovedformål å få et innblikk i og påvirke virksomhetens ledelses engasjement i og forståelse av sikkerhetsarbeidet. Detaljeringsgraden i dialogen i ledelsesmøtet vil avgjøre i hvilken grad det er aktuelt å identifisere avvik under et ledelsesmøte.

5.4 Andre tilsynsformer.

Tilsynsmøte og egnevaluering kan være eksempler på andre tilsynsformer som kan være aktuelle.

Tilsynsmøte innebærer et møte med virksomheten der konkrete tema følges opp av tilsynet for å vurdere om virksomheten driver i samsvar med regelverket. Ofte vil tilsynet be om dokumentasjon på forhånd fra virksomheten og forberede spørsmål til tilsynsmøtet på bakgrunn av dette. Tilsynsmøter vil i begrenset grad kunne verifisere de opplysninger som gis gjennom dokumentasjonen og i møtet.

Egenevaluering kan tenkes gjennomført i ulike former. Et eksempel kan være at virksomheten får krav på seg til å levere årsrapport fra sitt sikkerhetsarbeid, og at tilsynet består av gjennomgang og oppfølging av opplysningene i rapporten.

5.5 Avvik og oppfølging

Samtlige tilsynsformer kan resultere i identifisering av avvik.

I forhold til dagens praksis med knappe formuleringer av pålegg knyttet til angivelse av hjemmelsgrunnlag i forskrift, skal avvik håndteres slik:

- Tydeligere beskrivelse av hva som er avvik fra forskriftskravet, og hvilket forskriftskrav dette er et brudd på.
- Der det er relevant, skal det gis pålegg om at årsaken til avviket skal vurderes og at tiltak mot gjentakelse skal gjennomføres
- Hvor det er åpenbart hva som må til for å korrigere avviket, kan dette godt beskrives i pålegget.
- Der det er flere måter å korrigere avviket på, gjøres beskrivelsen av hva som må til mer generell, men så konkret som mulig
- Det bør skrives observasjoner dersom det konstateres forhold som kan utvikle seg til å bli avvik. I tillegg bør det kunne påpekes andre forhold som har betydning for sikkerheten uten nødvendigvis å være avvik.

Hva som skal meldes tilbake i forbindelse med at et pålegg er gitt, skal fremgå av rapporten etter tilsynet.. Påleggets karakter bør avgjøre behovet for innholdet i tilbakemeldingen. Det kan dreie seg om at det ikke anses nødvendig med tilbakemelding, at det kun er behov for en bekreftelse på at pålegget er utført (som er hovedregelen i dag), at det pålegges en redegjørelse for hvordan pålegget er utført eller at det pålegges innsendt dokumentasjon på at pålegget er utført. For avvik som har vesentlig sikkerhetsmessig betydning bør dette som hovedregel kreves. I de tilfeller der det har vært omfattende avvik av sikkerhetsmessig betydning, bør det vurderes å følge opp håndteringen av disse avvikene på stedet.

Det skal etableres en praksis der avvik og pålegg systematisk følges opp i tilsynet. Tilbakemelding på pålegg skal gjennomgås av den som har gjennomført tilsynet før de aksepteres som lukket.

På samme måte som på jernbaneområdet, erfares det at samme type avvik ofte gjentar seg. Det bør derfor i oppfølgingen legges vekt på at årsaken til avviket blir vurdert og at det gjennomføres tiltak både for å lukke avviket og for å hindre gjentakelse. Dette er også en viktig del av tilsynets overordnede tilsynsstrategi.

5.6 Vurdering av overensstemmelse med regelverket og eventuelt utstedelse av pålegg

Pålegg som gis, skal varsles etter forvaltningslovens regler. Ved stedlige tilsyn innebærer dette at dagens praksis med å gi pålegg på stedet må endres. Hvordan dette rent praktisk skal gjennomføres vil bli fastsatt gjennom et eget implementeringsprosjekt, men en mulig fremgangsmåte kan være at varsel om pålegg gis på stedet, og at endelig pålegg utstedes etter at virksomheten har hatt mulighet for å kommentere varselet om pålegg og nødvendig kvalitetssikring er foretatt.

5.7 Bemanning av tilsyn

Erfaringer har vist at det kan være behov for at mer enn en inspektør gjennomfører stedlige tilsyn. for eksempel ved førstegangstilsyn, tilsyn med større virksomheter, virksomheter med særlige utfordringer og andre virksomheter med risiko utover det ordinære.

Dette vil skape en mer entydig praksis ved tilsyn, og sikre likebehandling av virksomhetene.

Samtidig vil dette sikre kollegial støtte ved vanskelige vurderingstema ved gjennomføring av tilsyn.

Det skal derfor legges vekt på å bemanne slike tilsyn med to inspektører.

6 Prioriteringsmodell for utvelgelse av virksomheter det skal føres tilsyn med

Dagens praksis innebærer at de aller fleste taubaner og fornøyelsesinnretninger har et årlig stedlig tilsyn. Måten ulikheter i risiko tas hensyn til i dag, ligger mer i hva som vektlegges i det konkrete tilsynet og hvor mye tid som benyttes på den enkelte plass.

Det foreslås i tråd med mandatet en modell hvor ulikhet i risiko får konsekvens for hvor hyppig det gjennomføres tilsyn enten disse er stedlige eller basert på en annen tilsynsform, se pkt. 5 ovenfor.

6.1 Overordnet modell

Tilsynet foreslår en modell som er i tråd med de anbefalinger en arbeidsgruppe i regi av Samferdselsdepartementet gav i februar 2008 for fremtidig tilsyn med taubaner. Denne arbeidsgruppen var sammensatt av representanter fra departementet, bransjen og det tidligere taubanetilsynet (Det Norske Veritas)

Forslaget er basert på at den overordnede driftsrisikoen ved en taubane/innretning er avhengig av selve typen bane/innretning og av faktorer som er spesifikke for den enkelte virksomhet som driver taubane eller fornøyelsesinnretning. Det foreslås at disse to faktorene skal være med på å bestemme den årlige risikobaserte utvelgelsen av virksomheter som skal undergis tilsyn.

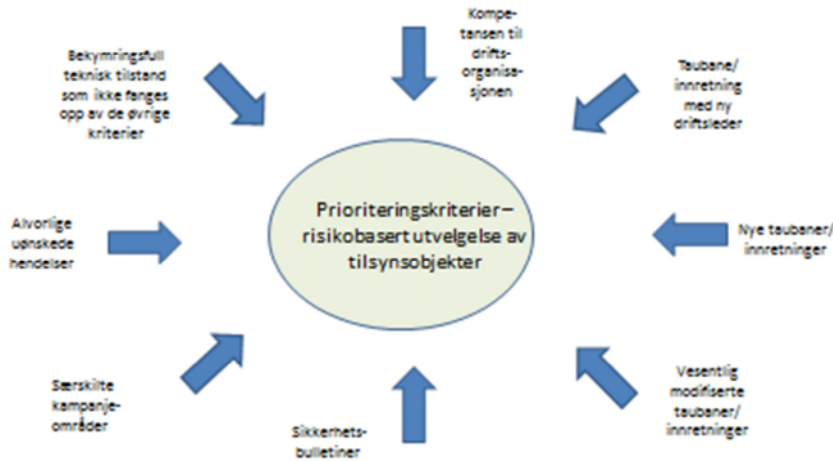
Dette vil innebære at det først gjøres en utvelgelse av virksomhetene på bakgrunn av den risiko typen bane/innretning vurderes å representere, for deretter å foreta den endelige prioriteringen basert på de faktorer som er spesifikke for den enkelte virksomhet.

Det legges opp til at alle virksomheter over en gitt tidsperiode vil være omfattet av et minimum av tilsyn. Med tilsyn skal i denne forbindelse forstås de tilsynsformer som beskrevet i punkt 5 ovenfor. Samtlige virksomheter skal være gjenstand for tilsyn i løpet av en 4-årsperiode. Det skal kunne gjøres unntak dersom det ut fra en konkret vurdering av risiko ikke ansees å være behov for å gjennomføre tilsyn etter noen av tilsynsformene som nevnt i kapittel 5.1-5.4.

Det er valgt ut åtte forhold som skal danne basis for en risikobasert utvelgelse av hvilke virksomheter som skal undergis tilsyn.

Den overordnede modellen kan anskueliggjøres i følgende figur:

Årsplan for tilsyn – momenter ved prioritering

Figur 1. Prinsipmodell for prioritering. De blå pilene symboliserer risikofaktorer som skal vurderes.

6.2 Fleksibel modell

Dette er en prioriteringsmodell som vil ha stor fleksibilitet. Den kan uten å endre det prinsipielle i tilnærmingen, justeres både med hensyn til maksimumsintervaller, hvilke tilleggsfaktorer som skal vurderes og nivået på disse før de får effekt.

På samme måten som regelverk skal evalueres regelmessig, må også modellen evalueres regelmessig for å vurdere om det er behov for endringer.

Ved det praktiske arbeidet med å prioritere virksomhetene for tilsyn vil det være nødvendig at underlagsinformasjonen dvs. de risikofaktorer som tilsier tilsyn, kan hentes direkte ut fra våre datasystemer, slik at det ikke er nødvendig å gå gjennom hver enkelt taubane eller innretning for å få frem grunnlaget for prioritering. En slik organisering av underlagsinformasjonen vil forenkle og effektivisere prioriteringsarbeidet, samtidig som det enkelt blir etterprøvbart.

6.3 Risikofaktorer knyttet til de ulike typer baner/innretninger

De ulike typene taubaner og innretninger vil i utgangspunktet representere ulik risiko. Tilsynet har inndelt både taubaner og fornøyelsesinnretninger i 4 risikokategorier slik det fremkommer av tabellene nedenfor. For begge tabeller gjelder at kategori 1 er vurdert å representere høyest risiko, mens kategori 4 er vurdert å representere lavest risiko.

Taubaner

	Type bane/virksomhet	Risikokategori	Vurdering
A	<u>Skitau/skitrekk</u> enkeltstående	2	Ofte liten og sårbar driftsorganisasjon i stor grad drevet på dugnad (få faste ansatte) noe som kan medføre økt sikkerhetsrisiko. Skitauene er lite aktive i nettverk/bransjeorganisasjoner.

	Type bane/virksomhet	Risikokategori	Vurdering
B	<u>Skitau/skitrekk</u> i lite skianlegg (2+ taubaner uten stolheis)	3	Større driftsorganisasjon og mindre grad av dugnadsbasert drift. Kompetansen er høyere og anleggene er oftere del av nettverk/organisasjoner.
C	<u>Skitau/skitrekk</u> i stort skianlegg (5+ taubaner inklusive stolheis)	4	Anleggene har faste ansatte, ofte stolheiser i tillegg til skitrekk og kompetansen anses som høy.
D	<u>Stolheis</u> enkeltstående	1	Skianlegg med kun en stolheis. Sårbar liten organisasjon.
E	<u>Stolheis</u> (2+)	1	Innholdet i tilsynet må tilpasses anleggets egenart.
F	Alle <u>tyngre baner</u> for personbefordring	2	Det er stor diversitet i banekonstruksjon og en høy alder på banene. Fokus på redningsberedskap er høyaktuelt for disse taubaner.
G	Alle <u>tyngre baner</u> uten personbefordring	4	Som i dag, gjelder Forsvaret og Telenor sine baner. Jordbruksbaner går ut.
H	<u>Sykkeltrekk</u>	2	Anleggene er enkeltstående.

Fornøyelsesinnretninger

	Type innretning* og generelt driftsmiljø	Risikokategori	Vurdering
A	Små innretninger (1-5 med samme eier)	2	Liten og sårbar driftsorganisasjon (få faste ansatte) utgjør økt sikkerhetsrisiko.. Eierne er lite aktive
B	Små innretninger (5+ med samme eier)	3	Større driftsorganisasjon og mindre grad av dugnadsbasert drift.
C	Medium innretninger	3	
D	Store innretninger omreisende/enkeltstående	1	Kan være sårbar organisasjon pga. sesongarbeid, utenlandsk arbeidskraft og ekstra slitasje ved vedlikehold/inspeksjonsrapporter fra eksternt organ skal vurderes årlig
E	Store innretninger i store parker	2	Innholdet i tilsynet må tilpasses innretningens egenart.
F	Små/medium innretninger i store parker	4	Naturlig å se på noen innretninger hver gang det er tilsyn på store innretninger i samme park. Innholdet i tilsynet må tilpasses anleggets egenart.
G	Vannskitrekk, Rodelbaner	2	Anleggene er få og enkeltstående. Innretningene har særegne utfordringer og skadepotensialet

* Små innretninger: Hoppeslott, vannrutsjebaner, vannopplevelser, simulatorer (rodeo).

Medium innretninger: Store vannrutsjebaner, innretninger med hastighet under X m/s og/eller fallhøyde under Y meter. All redning kan foregå trygt uten bruk av hjelpemidler.

Store innretninger: gokart-baner, klatreparker, ziplines, innretninger med fallhøyde over Y meter og/eller hastighet over X m/s (inkl bob-bane og vannførende innretninger). Redningsberedskap påkrevet for å forestå trygg redning. Konsekvens ved teknisk havari betydelig, så inspeksjon fra eksterne er viktig.

6.4 Risikofaktorer knyttet til den enkelte virksomhet

Når tilsynet har vurdert risikofaktorer som bør inngå i en vurdering av den enkelte taubane/fornøyelsesinnretning, er det konkludert med at det er mye de samme forhold som er av betydning. Faktorene beskrives derfor samlet for taubaner og fornøyelsesinnretninger.

Det er identifisert 8 risikofaktorer. Disse er nærmere beskrevet og det er antydning hvordan informasjon om disse faktorene kan fanges opp.

Faktor		Nærmere beskrivelse	Datafangst
1	Kompetansen til driftsorganisasjonen	Tilsynet har gjennom sin kontakt med de enkelte anlegg/innretning en relativt god oversikt over driftskompetansen de ulike steder. Denne faktoren gir mulighet til å prioritere opp anlegg/innretninger hvor kompetansen anses å være lav.	Det anmerkes i prioriteringsregisteret etter tilsyn eller etter annen kontakt at anlegget/ innretningen bør prioriteres opp evt. ned grunnet kompetanse, når neste års tilsyn planlegges
2	Taubane med ny driftsleder	Nyutdannede driftsledere antas å ha et større behov for veiledning den første sesongen, og taubaner som har nyutdannet driftsleder, eventuelt stedfortredende driftsleder anbefales prioritert opp den første sesongen. For taubaner som har skiftet driftsleder, men hvor driftsleder har erfaring fra andre baner, anbefales det å vurdere saken individuelt.	På bakgrunn av meldinger om ny driftsleder og oversikten over nyutdannede driftsledere, avmerkes forholdet i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.
3	Nye taubaner/-innretninger	Taubaner/innretninger som har sin første driftssesong antas å være i en fase hvor veiledningsbehovet er stort. Det er også viktig tidlig å se til at den faktiske driften skjer på en betryggende måte i overensstemmelse med regelverket. Samtlige nye taubaner/innretninger anbefales å bli gitt prioritert første driftsår. En ny taubane/fornøyelsesinnretning i en stor organisasjon er mindre sårbar enn en enkeltstående taubane/innretning, slik at det ikke alltid vil være nødvendig å følge regelen.	Taubaner/innretninger med sin første driftssesong avmerkes i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.
4	Vesentlig modifiserte taubaner/-innretninger	Taubaner og innretninger som er vesentlig modifisert vil som hovedregel trenge ny driftstillatelse. Det kan også være behov for endring i kontroll- og arbeidsrutiner.	Taubaner/innretninger med sin første driftssesong etter vesentlig modifikasjon avmerkes i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.
5	Sikkerhetsbulletiner	Leverandører av taubaner og fornøyelsesinnretninger kan sende ut meldinger om konstruksjons- eller produksjonssvakheter i komponenter, delsystemer eller andre deler av anlegget/innretningen. Avhengig av alvorlighetsgrad, anbefales det at anlegg som berøres av forholdet vurderes å bli gitt prioritert	Det er ingen systematisk rapportering til tilsynet fra leverandører. Tilsynet fanger likevel i praksis opp slike meldinger. Det anbefales at de anlegg/innretninger det gjelder, avmerkes i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.
6	Særskilte kampanjeområder	Tilsynet kan på grunnlag av innrapporterte enkelthendelser, analyser av hendelsesomfanget i bransjen, analyser av pålegg gitt og annet, finne det formålstjenlig å belyse enkelte spesielle temaer i tilsynene. I den grad dette berører spesielle grupper av anlegg/innretninger, anbefales det å vurdere disse prioritert i det stedlige tilsynet.	Det anbefales at de anlegg/innretninger som berøres av et særskilt definert kampanjeområde, avmerkes i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.
7	Alvorlige uønskede hendelser	Det legges opp til at anleggene/innretningene rapporterer de mest alvorlige uønskede hendelsene umiddelbart og andre hendelser samlet i den årlige rapporteringen. Anlegg/innretninger med bekymringsfullt alvorlige, mange eller gjentatte hendelser anbefales å bli gitt prioritert i tilsynsplanen.	Ved gjennomgang av årsrapporten avmerkes anlegg/innretninger med bekymringsfull status angående hendelser i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.
8	Bekymringsfull	Tilsynet kan på ulike måter ha kunnskap om enkelte	Aktuelle anlegg/innretninger

Faktor	Nærmere beskrivelse	Datafangst
teknisk tilstand som ikke fanges opp av de øvrige kriteriene	anlegg/innretninger hvor den tekniske tilstanden er bekymringsfull og hvor sikker drift setter særskilt store krav til kompetansen og arbeidsmåten hos driftsorganisasjonen. Slike anlegg/innretninger anbefales å bli gitt prioritet i tilsynsplanen.	registreres i prioriteringsregisteret og tas hensyn til i prioriteringen.

For å kunne foreta en risikobasert prioritering i tråd med tabellen over, kreves det systematisk registrering av relevant informasjon. Denne informasjonen kommer delvis fra observasjoner i tilknytning til gjennomførte stedlige tilsyn, dokumentgjennomganger, ledelsesmøter, avvikshistorikk, hendeshistorikk, bekymringsmeldinger, årsrapporter og annen pålagt rapportering. Forhold som er relevante i prioriteringen må registreres i et tilpasset dataverktøy.

6.5 Hvordan bruke modellen i praksis

Dersom en prioritering av virksomhetene skulle foretas på bakgrunn av anleggstype alene, vill dette lett føre til at baner/innretninger i laveste risikokategori konsekvent ville blitt prioritert bort.

Den overordnede modellen viser hvilke taubaner/innretninger som ut fra en generell vurdering innebærer høyest risiko. Denne modellen vil danne utgangspunktet for risikovurderingen. For å finne ut av hvilke virksomheter som skal vurderes for tilsyn, må en i tillegg benytte opplysninger om den enkelte taubane/innretning som finnes i tilsynets database. Det generelle risikonivået vurdert opp mot opplysningene fra databasen vil danne grunnlaget for den konkrete prioriteringen av hvilke taubaner/innretninger som skal underlegges tilsyn.

For eksempel vil en stolheis alltid i utgangspunktet være høyest prioritert for tilsyn. Ved et uttrekk fra tilsynets database, kan det for eksempel vises seg at en aktuell virksomhet har stabile driftsforhold, høy kompetanse, uendret drift, god avvikshistorikk m.m., noe som vil tilsi at virksomheten likevel prioriteres ned ved vurderingen av om det skal foretas tilsyn.

Tilsvarende et uttrekk fra databasen vise at et skitrekk i risikokategori 4, har risikoforhold som gjør at virksomheten likevel må prioriteres for tilsyn.

6.6 Valg av tilsynsform

Etter at det gjennom prioriteringsmodellen ovenfor er valgt ut hvilke virksomheter som skal føres tilsyn med det enkelte året, må det foretas en vurdering av hvilken tilsynsform som skal velges for den enkelte virksomhet.

Valget av tilsynsform må foretas på bakgrunn av en konkret vurdering av hva som er mest hensiktsmessig i det enkelte tilfellet. I pkt. 5 ovenfor er det beskrevet ulike tilsynsformer.

Vedlegg 1 – Risikovurdering av de foreslåtte endringene

Tema	Endring, mulig risiko og tiltak som ligger i foreslått metodikk	Risiko etter tiltak
Bortfall av konsesjon for taubaner	<p><u>Endring</u> I utkast til nytt regelverk vurderes det lagt opp til at ordningen med konsesjon faller bort. I forhold til nødvendige godkjenninger fra kommunale myndigheter medfører dette ingen endringer. Utkast til ny taubaneforskrift har tatt inn krav om tidlig melding til tilsynet om planlegging av taubane. Melding skal sendes tilsynet før søknad sendes plan- og bygningsmyndighetene. Dette gir tilsynet anledning til å opprettholde dagens nivå på veiledning når det gjelder prosessen fram mot driftstillatelse og veiledning når det gjelder kravene for å få driftstillatelse.</p> <p><u>Risiko</u> Ingen risiko knyttet til endringen da innføring av tidlig varsling til tilsynet gir de samme muligheter til tidlig veiledning som i dag.</p>	
Driftstillatelse uten tidsbegrensning for taubaner	<p><u>Endring</u> Det vurderes foreslått å ikke tidsbegrense driftstillatelsen for taubaner. Driftstillatelsen begrenses i dag av konsesjonens lengde for taubaner.</p> <p><u>Risiko</u> Ingen risiko knyttet til endringen for taubaner da konsesjonens lengde ikke er knyttet til vurderinger av banens sikkerhet. Sikkerheten vurderes i prosessen for driftstillatelse og gjennom det løpende tilsynet. Det vurderes at den foreslåtte metodikken fordi den er risikobasert, ivaretar sikkerheten på samme nivå som i dag.</p>	
Bortfall av årlig sikkerhetsmessig godkjenning for fornøyelsesinnretninger. Erstattes av driftstillatelse uten tidsbegrensning	<p><u>Endring</u> For fornøyelsesinnretninger gis i dag sikkerhetsmessig godkjenning for ett år av gangen. I utkast til nytt regelverk vurderes det å ikke legge opp til en årlig sikkerhetsmessig godkjenning av fornøyelsesinnretninger. Det vurderes i stedet lagt opp til et system hvor innretningen får driftstillatelse i forbindelse med at den skal tas i bruk. På samme måte som for taubaner vurderes det foreslått å ikke tidsbegrense driftstillatelsen.</p> <p><u>Risiko</u> Det vurderes å ikke være risiko knyttet til endringen for fornøyelsesinnretninger da sikkerheten vurderes i prosessen for driftstillatelse og gjennom det løpende tilsynet. Det vurderes at den foreslåtte metodikken fordi den er risikobasert, ivaretar sikkerheten på samme nivå som i dag.</p> <p>I forbindelse med den årlig sikkerhetsmessige godkjenningen vurderes innrapportert informasjon fra fornøyelsesinnretningene. Forslaget til tilsynsmetodikk forutsetter at slik informasjon fortsatt skal innrapporteres og inngå som grunnlag i prioriteringen av den årlige tilsynsplanen.</p>	NB

Tema	Endring, mulig risiko og tiltak som ligger i foreslått metodikk	Risiko etter tiltak
Opphør av bruk av midlertidige driftstillatelser / midlertidige sikkerhetsmessige godkjenninger	<p><u>Endring</u> Det vurderes foreslått å ikke lenger utstede midlertidig driftstillatelse / sikkerhetsmessig godkjenning, men erstatte dette av ordinær driftstillatelse basert på samme tekniske og operative dokumentasjon som tidligere.</p> <p><u>Risiko</u> Ingen risiko knyttet til endringen. I prinsippet gjennomføres de samme vurderinger som tidligere før en taubane/fornøyelsesinnretning kan settes i ordinær drift med publikum. Metodikken legger opp til at det skal avgjøres på bakgrunn av en risikovurdering hvorvidt det skal gjennomføres et førstegangstilsyn. Endringen forutsettes derfor å ikke ha risikoeffekt av betydning.</p>	
Større tidsintervall mellom tilsyn for taubaner og fornøyelsesinnretninger	<p><u>Endring</u> Det årlige programmet for tilsyn etableres på bakgrunn av vurdert risiko. Det vil innebære sjeldnere tilsyn enn i dag for taubaner og fornøyelsesinnretninger..</p> <p><u>Risiko</u> Ettersom det nettopp er risikoen som avgjør behovet for tilsyn hos de enkelte virksomheter, vil endringen ikke medføre vesentlig økt risiko.</p> <p><u>Kompenserende tiltak</u> Tilsynsmetodikken har lagt vekt på flere elementer som skal øke sannsynligheten for at alvorlige tekniske eller driftsmessige avvik ikke skal oppstå selv om banen/innretningen har en høy risiko. Viktige momenter er:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Den som har driftstillatelse kan ikke hvile på tilsynets årlige besøk og må ta et klart ansvar for å gjennomføre og dokumentere pålagte kontroller og kontroller som gjennom styringssystemet er vurdert som nødvendige. Dette ansvaret blir tydeligere når det ikke blir årlig stedlig tilsyn. – Det vil bli lagt økt vekt på å følge opp at kravet om et hensiktsmessig sikkerhetsstyringssystem er etablert og fungerer. – Implementeringsprosjektet vil definere innholdet i den eventuelle årlige rapporteringen. Det legges til grunn at informasjon om utførte kontroller vil videreføres i rapporteringen. Dette vil redusere sannsynligheten for feil bedømmelse av banens/innretningens risiko. – Det vil bli lagt økt vekt på at virksomheten benytter rett kompetanse knyttet til drift og vedlikehold – Utkast til nytt regelverk har flere virkemidler enn tidligere dersom avvik ikke rettes opp. Dette forventes å motivere til økt etterlevelse av regelverket <p><u>Risiko</u> Behov for veiledning kan bli dårligere dekket når tilsynets tilstedeværelse blir sjeldnere.</p> <p><u>Kompenserende tiltak</u> Det vil bli lagt økt vekt på å utarbeide hensiktsmessige veiledninger som gjør at veiledningsbehovet delvis kan imøtekommes også utenom det stedlige tilsynet. Den som har driftstillatelse kan også henvende seg direkte til tilsynet med spørsmål om forståelsen av regelverkets bestemmelser. Tilsynet vil også påpeke bransjeorganisasjonenes rolle i veiledningsarbeidet.</p> <p><u>Risiko</u> Kunnskapen om driftsorganisasjonen kan bli dårligere med færre tilsyn. Dette kan føre til</p>	

Tema	Endring, mulig risiko og tiltak som ligger i foreslått metodikk	Risiko etter tiltak
	<p>feilvurdering av risiko knyttet til banen/anlegget.</p> <p><u>Kompenserende tiltak</u> Tilsynsmetodikken legger opp til at det i tillegg til egenobservasjon/-erfaring fra tilsyn også ta hensyn til rapportering, meldinger om uønskede hendelser, bekymringsmeldinger etc. for å vurdere driftsorganisasjonen.</p>	
<p>Større vektlegging av dokumentert styring og kontroll gjennom tilsyn</p>	<p><u>Endring</u> Metodikken legger opp til at gjennomgang av driftsrutiner, beredskapsrutiner, dokumentasjon av utført teknisk kontroll og vedlikehold samt andre vesentlige elementer i sikkerhetsstyringssystemet får en bred plass i tilsynet</p> <p><u>Risiko</u> Dette vurderes å være en styrking av tilsynet og ikke innebære noen negativ risiko. Det er særlig en styrking at dette skjer i forbindelse med stedlig tilsyn da det antas at veiledningsbehovet knyttet til kravene til sikkerhetsstyring i nytt regelverk er stort.</p>	
<p>Formalisering av ledelsesmøter</p>	<p><u>Endring</u> Systematisk bruk av ledelsesmøter. Et dialogmøte som inneholder elementer av tilsyn der SJTs ledelse møter den øverste ledelsen hos virksomheten.</p> <p><u>Risiko</u> Ledelsesmøter antas å bidra til økt sikkerhetsfokus fra ledelsen i taubanevirksomheten. Vurderes til kun å ha positiv effekt.</p>	
<p>Utvidet bruk av dokumenttilsyn</p>	<p><u>Endring</u> Utvidet bruk av dokumenttilsyn. Formålet er på en effektiv måte å kunne føre tilsyn med at regelverkets krav til å dokumentere den sikkerhetsmessige styringen av driften er oppfylt.</p> <p><u>Risiko</u> Vurderes til kun å ha positiv effekt .</p>	
<p>Flere virkemidler for å sikre virksomhetens oppfølging av pålegg</p>	<p><u>Endring</u> I utkast til nytt regelverk vil det bli vurdert flere nye virkemidler som antas å øke motivasjonen for å gjennomføre pålegg (overtredelsesgebyr og tvangsmulkt)</p> <p><u>Risiko</u> Vurderes å kunne få positiv effekt.</p>	
<p>Utnytte bransjeorganisasjonenes mulighet til positiv påvirkning av sikkerheten</p>	<p><u>Endring</u> Det legges opp til økt kommunikasjon med bransjeorganisasjonene i forbindelse med implementering av nytt regelverk og tilsynsmetodikk.</p> <p><u>Risiko</u> Bransjeorganisasjonene vil ha interesse i at taubanene holder et høyt sikkerhetsnivå. Organisasjonene når effektivt ut til sine medlemmer og en god kommunikasjon og eventuelt konkrete samarbeidsområder mellom tilsynet og bransjeorganisasjonene vurderes å kunne få positiv effekt.</p>	

